

Úr Framtíðini og inn í hjartað í Havn

Í eini 35 - 40 ár hevur Jógvan Dahl verið við til at mynda føroyska tónleikapallin. Vágbingurin kom beina leið úr Framtíðini í Vági og inn í hjartað í Havn, Sjónleikarhúsið, meðan sekstiárin við nýggjum rákum og tónleiki floyndu yvir klettarnar. Og enn seta vit hann í samband við eitt nú Faroe Boys og Harkaliðið.

- Tað kravdi eina hugburðsbroyting, tá vit ætlaðu at fáa pening fyrri at spæla. Formaðurin í Framtíðini kundi floyta fyrri einki, minnst Jógvan Dahl, sum heldur, at aloftast hevur tað víst seg, at hann hevur spælt fyrri at stuðla t.d. mentan ella ítrótti, - ongantíð tónleikinum í sær sjálvum.

Jógvan Dahl minnst afturat og sigur sína hugsan, nú politikarar hava sett sær fyrri at orða ein mentapolitikk.

Dagfinn Olsen

Jógvan Dahl er kendur maður. Tey tilkomnu kenna hann frá ungdomsárunum, tá hann leikti við kendastu bólkunum her heima. Javnan hevur eisini verið høvi hjá hesum at farið til tiltøk, ið varpa tíðina aftur í sekstiárin, har Jógvan og javnlíkar framvegis leggja lunnar undir góðan dans.

Yngra ættarliðið kennir hann sum lærara í alisfrøði í Hoydølum, men óivað eisini sum kona gitarleikaran, ið ikki setist aftur, tá sangur er á skránni.

Tann nú 51 ára gamli evnafroðingurin og tónleikarin, Jógvan Dahl, var 10 ár, tá hann fekk sín fyrsta gitar.

7 undirvisingartímar frá Simma

- Gitarin hugtók, og eg lærði fyrstu akkordirnar. Tá búði eg í Havn. Tá var tað meira eitt umhvørvi, enn ávísir bólkur. Vit búðu í Varðabú, har nógv børn á mínum aldri búðu, sum dámdu væl at syngja og spæla, minnst Jógvan, ið sjálvur lærði seg nakað á gítarar, men sum eisini tók 7 undirvisingartímar hjá Simma í litla húsinum við endan av Niels Finsensgøtu.

- Hugurin til tónleikin vaks, og eg hevði fitt forældur, ið skiltu støðuna, so vit ungu í Varðabú fingur loyvi at innretta tónleikahøll í kjallaranum, har vit hittust eftir skúlatíð og í vikuskiftinum og spældu

tónleik, ið var frammi tá og kanska nakað av schifertónleiki. Vit høvdu gítar, vaskibretti, cha-cha kúlur og so høvdu vit gjørt ein kontrabass av einum the-kassa, einum kusta-skafti og nakað av twaini, sigur Jógvan, ið minnst, at tey sjálvi málaðu hetta ungdomshús, har tað var prátað og kjakast og har tónleikaleiðin byrjaði.

Í Grannalagnum hjá Jógvanu búði Niels Símun Johannesen (seinni eisini kendur úr Íslendurs), annar spældu rútmu og hin sologítar. Og í hesum realskúlanum hitti Jógvan eisini Símun Arge, ið leikti klaver, gítar og bass. Íblásturin fingur teir frá Radio Luxemburg og annars royndu teir at taka

upp á band og at gerast betri.

Í Vági floytaði formaðurin fyrri einki

- So fekk pápi mín arbeiði suðuri í Vági, og mamma og eg fluttu so eisini suður. Har tók eg so restina av realskúlanum. Hugurin at spæla hvarv ikki, og skjótt fann eg saman við onkrum at spæla saman við. Men sambandið við Niels Símun og Símun Arge slitnaði ikki. Vit skrivaðu saman og teir komu suður at vitja. Vit fingur lænt eina stovu í gamla skúlanum í Vági og at enda spældu vit til dans í Framtíðini, greiðir Jógvan Dahl frá.

- Sum so vóru umstøðurnar góðar. Vit nýttu

gamla skúlan til venjing, sum tað passaði okkum, og eingir aðrir bólkur vóru. Men tónleikurin, ið vaks fram í sekstiárunum, kravdi fleiri ljóðfóri og harvið pening. Og peningur var ikki tað, ið vit høvdu mest av, sigur Jógvan.

- Vit royndu at tosa lagaliga við formannin í Framtíðini, um at fáa pening fyrri at spæla, so vit kundu keypa ljóðfóri. Men har kravdist ein hugburðsbroyting, tí tónleikarar spældu av gleði og nýttust ikki pening fyrri at spæla, men har vóru vit eitt sindur ósamdir og royndu at færa okkara sjónarmið fram, men einki hjálpti, greiðir Jógvan frá.

- Millum annað minnst

eg, at formaðurin segði, at vildu vit ikki spæla, so kundi hann floyta til dans fyrri einki. Og tað gav so at bita nakað seinni, tá eitt verjuskip var á Vági, og sum vanligt, so skuldi dansur verða. Boð komu frá formanninum, um at biðja orkestrið spæla, men eg segði nei, tí nú kundi hann floyta, um hann hevði hug, og so bleiv eingin dansur tað kvöldið, sigur Jógvan, og leggur afturat, at eftir hetta kom broyting í.

Seinni fingur Jógvan og viðleikarar samrátt seg fram til ein rimuligan presentpart av tí, ið kom inn, so teir fingur pening til nýggj ljóðfóri, og teir royndu so eisini at greiða frá, at við at spæla til dans, so bundu teir seg til at lata eina vóru frá byrjan til enda, peningur kravdist og hetta var arbeiði, og hesum fingur teir í sátt og semju viðhald í at enda.

Úr Framtíðini inn í hjartað í Havn

- Fara vit víðari, so kom Robert McBirnie at spæla ein leiklut eisini. Hann gekk á lærarskúla í Havn. Hann kom suður í fritíðunum og varð biðin at spæla annað páskakvöld, annað jólaðkvöld o.s.fr., og hann spurdi so, um vit kundu bakka hann upp. Soleiðis komu vit at kennast og tað riggaði fint. Tá vinir mínir úr Havn vóru í Vági, og Robert eisini, so spældu vit allir saman, sigur Jógvan, sum nakað seinni, tá realskúlatíðin fekk ein enda, legði leiðina til Havnar og niðan í Hoydalar á studentaskúla á matimatiskudeild.

- Nakað samstundis er Atli Hansen liðugur við ein part av síni læraraútbúgving og skal í praktik. Faroe Boys standa so og mangla ein solospælara og Robert og eg kendust, so hann spurdi, um eg hevði hug at koma við. Tað var spennandi, tí Faroe Boys var nakað, ein sá upp til, tað var toppurin tá, so beinleiðis at verða biðin at koma úr Framtíðini í Vági, og inn í hjartað í Havnini, tað ávirkaði, minnst Jógvan, ið ikki fekk sovi um næturnar, tí hann sat á songarstokkinum og vandi.

60'ara andin

og føroysku beatlarnir Soleiðis kom Jógvan upp í Faroe Boys miðskeiðis í sekstiárunum og leikti har eini tvey ár og hann minnst hetta sum gleði og gleim.

- Teir vóru slopnir inn í Sjónleikarhúsið, tað besta holið, ið var tá, men ikki sunnukvöld, tí tá spældi Gággan, men mikukvöld. Tótar ein við fólk í dag, so meta nóg, at hetta var eitt kvöld, ið sæð varð fram til. Og tað var pakkað við fólk, eini 800 atgongumerki vóruð lættliga seld, so tað var sum sild í tunnu